

III.

(Drugi akti)

EUROPSKI GOSPODARSKI PROSTOR

ODLUKA NADZORNOG TIJELA EFTA-e

br. 305/13/COL

od 10. srpnja 2013.

o dokapitalizaciji osiguravajućeg društva Sjóvá (Island)

NADZORNO TIJELO EFTA-e („TIJELO“),

UZIMAJUĆI U OBZIR Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru („Sporazum o EGP-u“), a posebno članak 61. stavak 3. točku (b) i Protokol 26.,

UZIMAJUĆI U OBZIR Sporazum među državama EFTA-e o osnivanju Nadzornog tijela i Suda („Sporazum o nadzoru i sudu“), a posebno članak 24.,

UZIMAJUĆI U OBZIR Protokol 3. uz Sporazum o nadzoru i sudu („Protokol 3.“), a posebno dio I. članak 1. stavke 2. i 3. i dio II. članak 7. stavak 3. i dio II. članak 13.,

budući da

I. ČINJENICE

1. POSTUPAK

- (1) Tijelo je u ljeto 2009. preko islandskih medija doznalo za intervenciju države Islanda u osiguravajuće društvo Sjóvá-Almennar tryggingar hf. („Sjóvá“). Nakon toga je Tijelo taj predmet uvrstilo na dnevni red godišnjeg sastanka o neriješenim predmetima u području državnih potpora između Tijela i islandskih nadležnih tijela koji je održan u Reykjaviku 5. studenoga 2009. Na tom su sastanku islandska nadležna tijela dostavila sažete podatke koji se odnose na pozadinu i povijest predmeta. Na istom sastanku, zbog složenosti intervencije i s njom povezanih okolnosti, Tijelo je zatražilo da islandska nadležna tijela dostave detaljne podatke u pisanom obliku.
- (2) Tijelo je 7. lipnja 2010. primilo pritužbu (dokument br. 559496) protiv navodno dodijeljene državne potpore kada je država Island intervenirala u društvo Sjóvá.
- (3) Nakon što je pisanim putem zatražilo informacije i donijelo odluku o nalogu za dostavu podataka o državnoj intervenciji u društvo Sjóvá, kao i kasniju prepisku, Tijelo je dopisom od 22. rujna 2010. obavijestilo islandska nadležna tijela da je odlučilo pokrenuti postupak utvrđen u dijelu I. članku 1. stavku 2. Protokola 3. u vezi s dokapitalizacijom društva Sjóvá.
- (4) Odluka Tijela br. 373/10/COL o pokretanju službenog istražnog postupka (Odluka o pokretanju postupka) od 22. rujna 2010. objavljena je u *Službenom listu Europske unije* i u njegovu Dodatku o EGP-u ⁽¹⁾. Tijelo je pozvalo zainteresirane strane da dostave svoje primjedbe.

⁽¹⁾ Odluka br. 373/10/COL od 22. rujna 2010. o pitanjima državne potpore povezane s dokapitalizacijom osiguravajućeg društva Sjóvá u Islandu, SL C 341, 16.12.2010., str. 15., i Dodatak Službenom listu o EGP-u br. 69, 16.12.2010., str. 2.

- (5) Islandska nadležna tijela, Sjóvá i Íslandsbanki primjedbe su dostavili u dopisu od 14. siječnja 2011. (dokument br. 583507). Tijelo je primilo i primjedbe dvaju konkurenata društva Sjóvá. Dopisom od 31. siječnja 2011. (dokument br. 584930) Tijelo je prosljedilo primjedbe islandskim nadležnim tijelima, koja su dobila priliku za očitovanje. Očitovanje je primljeno dopisom od 25. veljače 2011. (dokument br. 588606).
- (6) Islandska nadležna tijela dostavila su prvi plan restrukturiranja za društvo Sjóvá 3. listopada 2011. (dokument br. 610472), koji je ažuriran 13. travnja 2012. (dokument br. 631003) i 28. svibnja 2013. (dokument br. 673746) te dodatne informacije 6. ožujka 2013. (dokument br. 665021). Prijedlozi dodatnog preuzimanja obveze primljeni su 25. lipnja 2012. (dokument br. 641330), 4. listopada 2012. (dokument br. 648708), 3. svibnja 2013. (dokument br. 671655), 28. svibnja 2013. (dokument br. 673746) i 2. srpnja 2013. (dokument br. 677440).

2. OPIS PREDMETA

2.1. Pozadina

- (7) Financijska grupa Moderna/Milestone Finance (Milestone) ⁽¹⁾ kupila je 2005. od društva Glitnir 66,6 % dionica društva Sjóvá i 2006. stekla potpuno vlasništvo. Nadalje, društvo Milestone odlučilo je posebno promijeniti fokus ulaganja društva Sjóvá na visoko zadužene projekte nekretnina u inozemstvu, a dioničarima omogućiti razmjene (*swaps*) imovine i neosigurane zajmove na štetu financijskog stanja društva Sjóvá. U skladu s izvješćem ⁽²⁾ Islandskog tijela za financijski nadzor (TFN), ta su ulaganja bila razlog velikih financijskih poteškoća i nisu bila u skladu s odredbama članka 34. stavka 2. Zakona o djelatnostima osiguranja br. 60/1994.
- (8) Od listopada 2008. do rujna 2009. društvo Sjóvá bilo je podvrgnuto posebnom nadzoru TFN-a u skladu s člankom 90. Zakona o djelatnostima osiguranja br. 60/1994. Od tada su vjerovnici društva Sjóvá počeli upravljati društvom, što je kulminiralo time da ga je društvo Glitnir, najveći vjerovnik, preuzelo u ožujku 2009. Društvo Glitnir preuzelo je kontrolu i nad islandskom investicijskom bankom Askar Capital, koju je ranije kontroliralo društvo Milestone, kao i nad njezinim društvom kćeri, Avant hf. (Avant), koje je poslovalo na tržištu financiranja automobila.
- (9) U travnju 2009. Glitnir i Íslandsbanki, koji su bili i najveći vjerovnici društva Sjóvá, zatražili su od države Island pomoć za refinanciranje i restrukturiranje društva Sjóvá, nakon što su iscrpili sve druge tržišne mogućnosti za sanaciju društva.
- (10) Društvo Sjóvá s jedne strane i Glitnir, Íslandsbanki i SAT Eignarhaldsfélag hf. (holding u vlasništvu društva Glitnir u cijelosti, dalje u tekstu SAT Holding), u ime društva SA tryggingar hf. s druge strane, potpisali su 20. lipnja 2009. Sporazum o prijenosu imovine, u skladu s kojim su sva imovina i obveze društva Sjóvá povezane s poslovanjem osiguranja društva, uključujući portfelj osiguranja, prenesene na društvo SA tryggingar hf., u skladu s člankom 86. Zakona o djelatnostima osiguranja br. 60/1994. Preostala imovina društva Sjóvá plasirana je u holding društvo SJ Eignarhaldsfélag (SJE). Društvo SJE zatim bi se postupno zatvorilo u redovnom stečajnom postupku.
- (11) Nakon transakcije, novo društvo, SA tryggingar hf., preimenovano je u Sjóvá. U skladu sa statutom od 20. lipnja 2009., dioničari novog društva (Glitnir, Íslandsbanki i SAT Holding) trebali su pridonijeti novim vlasničkim kapitalom od oko 16 milijardi ISK koji je bio potreban za nastavak poslovanja osiguranja, na sljedeći način ⁽³⁾:

Društvo	Iznos	Oblik plaćanja	Vlasnički udio
Glitnir	2,8 milijardi ISK	Obveznica koju je izdalo društvo Avant s kamatom REIBOR plus 3,75 % sa sljedećim jamstvima: — četvrti prvenstveni red (kasnije promijenjeno u treći, usporedno s obveznicom koju je izdalo društvo Askar Capital, vidjeti u nastavku) u portfelju društva Avant, — prvi prvenstveni red u potraživanju društva Glitnir od društva Milestone, što odgovara 54,9 % ukupnih potraživanja od društva Milestone	17,67 %

⁽¹⁾ Moderna Finance AB bio je švedski holding u vlasništvu islandskog društva Milestone hf. Dodatni podatci o društvima Sjóvá i Milestone te njihovim vezama s društvom Glitnir Bank nalaze se u izvješću Posebnog istražnog povjerenstva (PIP) islandskog parlamenta, koje je dostupno na <http://rna.althingi.is/> (verzija na islandskom jeziku) i <http://sic.althingi.is/> (odlomci na engleskom jeziku).

⁽²⁾ Očitovanje TFN-a o državnoj intervenciji u dokapitalizaciju društva Sjóvá Almennar tryggingar hf. od 23. studenoga 2010.

⁽³⁾ U skladu s odobrenjem TFN-a, dodijeljenim 22. rujna 2009.

Društvo	Iznos	Oblik plaćanja	Vlasnički udio
Íslandsbanki	1,5 milijardi ISK	Različite obveznice koje je izdalo 10 različitih trgovačkih društava i općina	9,30 %
SAT Holding	11,6 milijardi ISK	Obveznica koju je izdalo društvo Askar Capital i obveznica koju je izdalo društvo Landsvirkjun (Nacionalno elektroenergetsko poduzeće) primljena od države Island (vidjeti u nastavku)	73,03 %

- (12) Istoga su dana dioničari društva Sjóvá dogovorili i prodaju svojih dionica u društvu u roku od 18 mjeseci. Prihod bi bio upotrijebljen za ponovni prijenos imovine navedene kao temeljni kapital dioničarima. U skladu s tim, početkom 2010. pokrenut je postupak otvorene prodaje društva Sjóvá s ciljem potpisivanja Ugovora o kupoprodaji krajem ožujka 2010. Međutim, u studenome 2010. pokušaji prodaje okončani su kada je najbolji ponuditelj povukao svoju ponudu.
- (13) U Odluci o pokretanju postupka Tijelo je dostavilo detaljniji opis događanja, činjenica te razvoja gospodarskih i političkih događaja koji su povezani s raspadom i restrukturiranjem društva Sjóvá.

3. OPIS DRŽAVNE INTERVENCIJE

3.1. Korisnik

- (14) Društvo Sjóvá osnovano je 1918. i otada je ključni sudionik na islandskom tržištu osiguranja. Opslužuje pojedince i organizacije svih veličina te nudi čitav niz proizvoda putem razgranate uslužne mreže diljem zemlje. Društvo Sjóvá jedno je od tri vodeća društva za osiguranje u Islandu te svojim kupcima pruža cijeli niz proizvoda neživotnog i životnog osiguranja.
- (15) Društvo Sjóvá definiralo je šest kategorija proizvoda: imovina, motorna vozila, osiguranje od nesreće i zdravstveno osiguranje, osiguranje plovila, zrakoplova i tereta, osiguranje od odgovornosti te životno osiguranje. Međutim, društvo stavlja naglasak na pružanje sveobuhvatnih usluga osiguranja umjesto usluga povezanih sa specifičnim proizvodom.
- (16) Društvo Sjóvá ima u vlasništvu jedno društvo kćer, Sjóvá Life. U skladu s člankom 12. Zakona o djelatnostima osiguranja br. 56/2010, poslovanje povezano sa životnim osiguranjem ne može voditi isto društvo koje vodi poslovanje primarnog neživotnog osiguranja. Iako je društvo Sjóvá Life pravni subjekt odvojen od društva Sjóvá, s odvojenim računovodstvom i bilancom, društvo Sjóvá Life sva dnevna poslovanja, pristup informatičkim sustavima i podršku nabavlja na temelju sporazuma s društvom Sjóvá. Proizvodi društva Sjóvá Life integrirani su u proizvodni program društva Sjóvá.
- (17) Kako je prethodno navedeno, društvo Sjóvá aktivno je na islandskom tržištu neživotnog i životnog osiguranja. Tržišni udjel društva Sjóvá u segmentu neživotnog osiguranja iznosi oko 28 %, dok su okvirni tržišni udjeli njegovih glavnih konkurenata: Vátryggingafélag Íslands hf. (VIS) 35 %, Tryggingamiðstöðin hf. (TM) 26 % i Vörður tryggingar hf. 11 %. U segmentu životnog osiguranja okvirni su tržišni udjeli sljedeći: Sjóvá Life 35 %, Okkar (Arion Bank) 27 %, LÍS (dio VIS-a) 24 %, LM (dio TM-a) 10 % i Vörður Lif 4 %⁽¹⁾.

3.2. Dokapitalizacija društva Sjóvá

- (18) Država Island provela je dvije mjere radi dokapitalizacije društva Sjóvá: izravno je 2009. pridonijela početnoj dokapitalizaciji društva Sjóvá na način da je društvu SAT Holding prenijela dvije obveznice (vidjeti točke 19. do 22. u nastavku) te je 2010. s daljnjih 683 do 739 milijuna ISK pridonijela stabilizaciji društva Sjóvá (vidjeti točku 21. te točke 29. do 31. u nastavku).
- (19) Državna potpora za početnu dokapitalizaciju društva Sjóvá uvedena je sporazumom od 8. srpnja 2009. o prijenosu obveznica⁽²⁾ („Samningur um kröfukaup”) u vlasništvu države Island na SAT Holding.

⁽¹⁾ Procjene tržišnih udjela temelje se na udjelu ukupnog dohotka od premije u 2012. Prije financijske krize tržišni udio društva Sjóvá iznosio je više od 40 % u segmentu neživotnog osiguranja.

⁽²⁾ Za potrebe ove Odluke, imovina koju je država prenijela na SAT Holding nazivat će se obveznicama.

- (20) U tom trenutku vlasnički kapital društva Sjóvá iznosio je 13,5 milijardi ISK i bio je negativan. U skladu s propisima, zahtijevao se minimalni pozitivni vlasnički kapital od 2 milijarde ISK. U cilju ispunjenja minimalnog zahtjeva vlasničkog kapitala, bila je potrebna dokapitalizacija od najmanje 15,5 milijardi ISK.
- (21) Sporazumom između države i društva SAT Holding obuhvaćene su sljedeće dvije obveznice koje su bile u posjedu države, vrijednost kojih je 16. lipnja 2009. procijenio neovisni stručnjak:

Imovina	Procijenjena vrijednost	Opis i vrijednosni papiri
Potraživanje od društva Askar Capital	6 071 443 539 ISK	Indeksirani ugovor o zajmu s kamatom od 3 %. Zajam je došao u posjed države kada je 2008. preuzela jamstvo Središnje banke. Zajam je osiguran: <ul style="list-style-type: none"> — jamstvom trećeg prvenstvenog reda iz portfelja društva Avant (istodobno s obveznicom koju je društvo Avant izdalo društvu Glitnir, knjigovodstvena vrijednost portfelja iznosila je 26 milijardi ISK i založno pravo prvog prvenstvenog reda društva Landsbanki Íslands od 16 milijardi ISK), i — jamstvom prvog prvenstvenog reda u indeksiranim obveznicama koje je izdalo društvo Landsvirkjun (Nacionalno elektroenergetsko poduzeće) nominalne vrijednosti od 4,7 milijardi ISK.
obveznicom koju je izdalo društvo Landsvirkjun (Nacionalno elektroenergetsko poduzeće)	5 558 479 575 ISK	Izdanom 2005., naplativom 2020. s državnim jamstvom, indeksiranom i s kamatom od 3 %. Obveznica je došla u posjed države kao kolateral za pozajmljivanje Središnje banke društvu Landsbanki Íslands.

- (22) Kupovna cijena iznosila je 11,6 milijardi ISK, a SAT Holding trebao je platiti obveznice u roku od 18 mjeseci, tj. do kraja 2010., a da se za to razdoblje ne naplati kamata. Kao osiguranje za plaćanje kupovne cijene obveznica, državi je odobren kolateral prvog prvenstvenog reda u dionicama društva SAT Holding u društvu Sjóvá.
- (23) Sporazumom je predviđena opcija plaćanja državi za isporuku izvornih 73,03 % vlasničkih udjela društva SAT Holding u društvu Sjóvá, što bi se smatralo plaćanjem u cijelosti. SAT Holding mogao bi izvršiti tu opciju bez prethodne suglasnosti države.
- (24) Osim toga, prije osnivanja društva SA tryggingar hf. (naknadno nazvanog Sjóvá) 20. lipnja 2009. država Island prihvatila je unapređenje vrijednosnih papira u obveznice društva Glitnir koje je izdalo društvo Avant iz četvrtog i trećeg prvenstvenog reda u skladu s kolateralom u portfelju društva Avant koje drži sama država. Smatralo se potrebnim da TFN prihvati doprinos društva Glitnir u vlasničkom kapitalu društva Sjóvá. U zamjenu, Glitnir je ustupio 12,5 % svojih potraživanja prema društvu SJE, iz bivšeg portfelja ulaganja društva Sjóvá, državi Island.

3.2.1. Glitnir prodaje svoje dionice u društvu Sjóvá svojem društvu kćeri SAT Holding

- (25) TFN je smatrao da nije prihvatljivo da društvo Glitnir, koje je u moratoriju i u postupku likvidacije, ima kvalificirani vlasnički udjel u društvu Sjóvá. Kasnije, 16. rujna 2009., društvo Glitnir prodalo je svoj vlasnički udjel u društvu Sjóvá od 17,67 % društvu SAT Holding. Nakon navedene transakcije, dioničari društva Sjóvá bili su:

Društvo	Vlasništvo (%)
Íslandsbanki	9,30
SAT Holding	90,70

- (26) TFN je 22. rujna 2009. konačno izdao društvu Sjóvá licenciju za poslovanje osiguranja te ukinuo poseban nadzor koji je društvo Sjóvá imalo od listopada 2008. Portfelj je prenesen 1. listopada 2009. ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Istodobno, TFN je izdao javnu obavijest u skladu s člancima 86. i 87. Zakona o djelatnostima osiguranja br. 60/1994 koji se tada primjenjivao na sve ugovaratelje osiguranja kako bi ih podsjetio da mogu otkazati police, bez obzira na datum obnavljanja, tijekom tridesetodnevnog „razdoblja za prijenos“.

3.2.2. Izvršenjem opcije od strane društva SAT Holding država postaje najveći dioničar društva Sjóvá

- (27) Krajem 2009. spojeno je upravljanje potraživanjima u vlasništvu Ministarstva financija i Središnje banke Islanda i preneseno na novi subjekt za upravljanje imovinom Središnje banke Islanda (ESI). Otada ESI, koji u cijelosti kontrolira država Island, preuzima upravljanje potraživanjima od društva SAT Holding.
- (28) SAT Holding 3. svibnja 2010., umjesto vraćanja duga, izvršio je opciju prenošenja 73,03 % udjela u društvu Sjóvá na državu. Od tog su trenutka dioničari društva Sjóvá bili:

Društvo	Vlasništvo (%)
Íslandsbanki	9,30
SAT Holding	17,67
ESI (država)	73,03

- (29) Islandski Vrhovni sud presudio je 16. lipnja 2010. da su zajmovi dodijeljeni u ISK, a povezani s košaricom stranih valuta, nezakoniti. To je utjecalo na vrijednost obveznica koje su izdala društva Avant i Askar Capital i koje su upotrijebljene za dokapitalizaciju društva Sjóvá. U cilju održavanja kapitala društva Sjóvá, 28. srpnja 2010. potpisan je sporazum o prijenosu imovine između društva Sjóvá s jedne strane te društava SAT Holding, ESI i Íslandsbanki s druge strane. Rezultat tog sporazuma bio je da i. je SAT Holding kupio obveznicu društva Avant za 2,1 milijardu ISK (razliku od početne vrijednosti od 2,8 milijardi ISK pokrilo je društvo Sjóvá) i ii. ESI je prenio obveznicu društva Landsvirkjun, koja je upotrijebljena kao kolateral za obveznicu koju je društvo Askar Capital izdalo društvu Sjóvá.
- (30) Kasnije je ESI od društva SAT Holding kupio obveznicu društva Avant za 880 milijuna ISK. Nominalna vrijednost obveznice bila je 2,813 milijuna ISK, ali njezina je vrijednost bila nesigurna jer su vlasnici obveznica društva Avant očekivali povrat od samo 5 do 7 % vrijednosti obveznice nakon likvidacije društva Avant. To bi odgovaralo vrijednosti obveznice koju je kupio ESI, između 141 milijuna ISK i 197 milijuna ISK. ESI je stoga pridonio stabilizaciji društva Sjóvá s daljnjih 683 do 739 milijuna ISK.
- (31) Vjerovnici društva Avant odobrili su u prosincu 2010. sporazum o nagodbi s društvom. U tom trenutku portfelj društva Avant vrijedio je oko 13 milijardi ISK. Potraživanje prvog prvenstvenog reda iz portfelja iznosilo je oko 15 milijardi ISK. Vrijednosni papiri trećeg prvenstvenog reda u portfelju, koje su držala društva Glitnir i ESI, bili su stoga bez vrijednosti.

3.2.3. Prodaja društvu SF1

- (32) Društvo SF1 slhr (SF1), čijim je fondom upravljalo društvo Stefir hf., pristalo je kupiti od društva ESI 52,4 % društva Sjóvá za 4,9 milijardi ISK. Transakcija je obavljena 1. srpnja 2011., nakon što ju je odobrio regulator.
- (33) Osim toga, društvu SF1 odobrena je opcija kupnje preostalog udjela od 20,63 % od društva ESI za 2,4 milijarde ISK. Ta je opcija izvršena u srpnju 2012.
- (34) Nakon te transakcije, vlasničke udjele u društvu imaju:

Društvo	Vlasništvo (%)
Íslandsbanki	9,30
SAT Holding	17,67
SF1	73,03

- (35) Stoga su islandska nadležna tijela uspjela prodati svoje udjele u društvu Sjóvá za ukupni iznos od 7,3 milijarde ISK. To se uspoređuje s početnom vrijednošću od 11,6 milijardi ISK obveznica koje je Island upotrijebio za dokapitalizaciju društva Sjóvá.

4. RAZLOZI ZA POKRETANJE SLUŽBENOG ISTRAŽNOG POSTUPKA

- (36) U Odluci o pokretanju postupka Tijelo je preliminarno zaključilo da sudjelovanje države Islanda u dokapitalizaciji društva Sjóvá predstavlja potporu u smislu članka 61. stavka 1. Sporazuma o EGP-u. Osim toga, Tijelo je izrazilo sumnje o tome mogu li se mjere smatrati u skladu s člankom 61. stavkom 3. Sporazuma o EGP-u zajedno sa zahtjevima utvrđenima u smjernicama Tijela o financijskoj krizi.
- (37) Tijelo je posebno navelo da islandska nadležna tijela nisu dostavila informacije o tome da bi sustavni učinci koji su mogli biti rezultat stečaja društva Sjóvá mogli dostići razmjere koji bi predstavljali „ozbiljan poremećaj u gospodarstvu” Islanda u smislu članka 61. stavka 3. točke (b) Sporazuma o EGP-u. Navedeno je i da su bile dostavljene samo ograničene informacije povezane s poslovanjem društva Sjóvá o uzrocima poteškoća i samom restrukturiranju. Te informacije nisu bile dostatne da bi Tijelu omogućile procjenu mjere u skladu s člankom 61. stavkom 3. točkom (b), kao ni posebno poglavlje o povratku održivosti i procjeni mjera restrukturiranja u financijskom sektoru u trenutačnoj krizi prema pravilima o državnim potporama (Smjernice o restrukturiranju) smjernica Tijela o državnim potporama ⁽¹⁾.

5. PRIMJEDBE ZAINTERESIRANIH STRANA

- (38) Tijelo je primilo podneske sljedećih zainteresiranih strana.

5.1. Primjedbe društava Sjóvá i Íslandsbanki

- (39) Tijelu je primjedbe dostavio korisnik, društvo Sjóvá, kao i društvo Íslandsbanki, jedno od njegovih dioničara.
- (40) U podnesku društva Sjóvá uglavnom su dostavljeni podaci o mjerama restrukturiranja koje je provela nova uprava društva, kao i financijski podaci o poslovanju.
- (41) U svojim primjedbama Íslandsbanki tvrdi da je sudjelovanjem u dokapitalizaciji društva Sjóvá država Island djelovala kao ulagatelj u tržišnom gospodarstvu. Ako, međutim, Tijelo bude mišljenja da je u transakciju uključena državna potpora, društvo Íslandsbanki navodi da bi se potpora trebala smatrati spojivom na temelju članka 61. stavka 3. točke (b) Sporazuma o EGP-u. U primjedbama je posebno naglašena važnost mjera za islandsko financijsko tržište, doprinos privatnih strana (Glitnir and Íslandsbanki) dokapitalizaciji i dosadašnji uspjeh restrukturiranja društva Sjóvá.

5.2. Primjedbe konkurenata

- (42) Tijelo je primilo i primjedbe društava VIS i TM. Oba su društva islandska osiguravajuća društva i izravno se natječu na tržištu s društvom Sjóvá.
- (43) U svojim primjedbama društvo VIS tvrdi da bi se državna intervencija kojom se omogućuje dokapitalizacija društva Sjóvá trebala smatrati državnom potporom. Društvo VIS posebno napominje da se načelo ulagatelja u tržišnom gospodarstvu ne primjenjuje na intervenciju zbog gospodarskog stanja društva Sjóvá i općenito na Islandu u to vrijeme, kao i zbog uvjeta intervencije. Nijedan privatni ulagatelj ne bi u tim okolnostima sudjelovao u dokapitalizaciji. Osim toga, društvo VIS tvrdi da potpora ne bi trebala biti proglašena spojivom. Konkretno, članak 61. stavak 3. točka (b) ne može se primijeniti, s obzirom na to da neuspjeh društva Sjóvá ne bi uzrokovao ozbiljan poremećaj islandskog gospodarstva. Potpora stoga nije bila potrebna. U svakom slučaju, društvo VIS tvrdi da potpora nije usklađena sa Smjernicama o restrukturiranju, zbog nepostojanja plana restrukturiranja i zbog učinka kojim se narušava tržišno natjecanje koje uključuje i potencijalno agresivno ponašanje društva Sjóvá kod formiranja cijena.
- (44) U svojim primjedbama društvo TM napominje da intervencija islandskih nadležnih tijela u dokapitalizaciju društva Sjóvá nije provedena u skladu s tržišnim uvjetima i da bi se stoga trebala smatrati državnom potporom. U odnosu na spojivost mjere, društvo TM tvrdi da se ni izuzeća iz članka 61. stavka 3. točke (b) ni iz članka 61. stavka 3. točke (c) Sporazuma o EGP-u ne mogu primijeniti na ovaj predmet. U vezi s člankom 61. stavkom 3. točkom (b) Sporazuma o EGP-u, društvo TM tvrdi da se članak treba primjenjivati ograničeno i da se ne može upotrebljavati za rješavanje problema samo jednog trgovačkog društva. Osim toga, društvo TM dostavlja da se osiguravajuće društvo ne bi trebalo smatrati sustavno relevantnim i da stoga može biti sigurno likvidirano u okviru postojećih propisa. U svakom slučaju, društvo TM tvrdi da potpora društvu Sjóvá nije bila potrebna, dobro

⁽¹⁾ Dostupno na web-mjestu: <http://www.eftasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines>.

ciljana ni proporcionalna cilju. Nedostaje i plan restrukturiranja kojim se osigurava dovoljna raspodjela opterećenja i mjere za ograničavanje narušavanja tržišnog natjecanja, a posebno povezano s ponašanjem društva Sjóvá u formiranju cijena.

6. PRIMJEDBE ISLANDSKIH NADLEŽNIH TIJELA

- (45) Islandska nadležna tijela ne protive se preliminarnim nalazima Tijela da sudjelovanje države Island u kapitalizaciji društva Sjóvá predstavlja državnu potporu u smislu članka 61. stavka 1. Sporazuma o EGP-u. Posebice ne osporavaju preliminarni zaključak Tijela da se može primijeniti načelo ulagatelja u tržišnom gospodarstvu. Island se ne protivi ni tomu da bi otkup obveznice društva Avant od strane društva ESI, putem društva SAT Holding, mogao uključivati element državne potpore društvu Sjóvá.
- (46) Islandska nadležna tijela tvrde, međutim, da je državna potpora u skladu s provedbom Sporazuma o EGP-u na temelju članka 61. stavka 3. točke (b) Sporazuma o EGP-u, budući da je intervencija bila potrebna radi otklanjanja ozbiljnog poremećaja u gospodarstvu ugovorne stranke. Objašnjavaju da je islandsko gospodarstvo u vrijeme mjere bilo u teškom stanju. Nakon velike deprecijacije islandske krune početkom rujna 2008. i raspada triju najvećih banaka u listopadu 2008., Island se suočio s najgorom gospodarskom krizom u svojoj novijoj povijesti. Islandska vlada poduzela je hrabre korake kako bi sačuvala financijski sustav zemlje od potpunog sloma s nesagledivim posljedicama za islandsko društvo. U vrijeme mjere islandski financijski sustav bio je u stanju previranja i pogođen općim gubitkom povjerenja u financijske institucije.
- (47) Društvo Sjóvá, jedno od triju najvećih osiguravajućih društava u Islandu, važno je za islandski financijski sustav. Raspadom društva Sjóvá ne bi samo velik dio islandskog stanovništva ostao bez osigurateljnog pokrića i s gubitkom potraživanja u stanju u kojem se islandsko društvo već suočilo s velikim socijalnim teškoćama. To bi i dodatno narušilo povjerenje u institucije financijskog sustava i proširilo financijsku krizu na sektor osiguranja. Povjerenje javnosti u islandski sektor osiguranja uvelike se pogoršalo početkom 2009. budući da su ne samo društvo Sjóvá, nego i vlasnike drugih dvaju osiguravajućih društava preuzeli vjerovnici njihovih odgovarajućih matičnih društava. Neuspjeh društva Sjóvá rezultirao bi stoga proširenjem krize financijskog tržišta s bankarskoga sektora na sektor osiguranja.
- (48) TFN dijeli ovu analizu u kojoj je navedeno da bi stečaj društva Sjóvá imao teške posljedice za gospodarstvo zemlje. Kredibilitet financijskog tržišta i gospodarstva općenito narušen je u velikoj mjeri tijekom raspada islandskih banaka u listopadu 2008. Preostale institucije bile su krhke, kao što je bilo i povjerenje u financijske institucije. Daljnje postojanje društva Sjóvá bilo je važno za funkcioniranje islandskog financijskog tržišta. Stečaj bi imao učinke prelijevanja na tržište neživotnog i životnog osiguranja općenito. Bio bi prepreka tekućem poslu islandskih nadležnih tijela na rekonstrukciji financijskih tržišta.
- (49) U pogledu opsega potrebnog restrukturiranja, islandska nadležna tijela tvrde da bi Tijelo trebalo uzeti u obzir da su uzroci financijskih poteškoća društva Sjóvá bile isključivo njegove neredovite ulagačke djelatnosti i transakcije s njegovim bivšim vlasnikom, društvom Milestone. Bile su moguće zbog nedostatka pravilne kontrole rizika i korporativnog upravljanja. One nemaju veze s dnevnim poslovanjem osiguranja koje društvo Sjóvá danas nastavlja. Održivost poslovanja osiguranja ne vidi se samo u financijskim projekcijama plana restrukturiranja, nego je potvrđuje i TFN. Pored toga, spremnost privatnog ulagatelja, treće strane, na kupnju većinskog udjela u društvu od države dokazuje da tržište društvo Sjóvá smatra održivim. Rezultat je te transakcije i da je Island vratio veći dio potpore.
- (50) Islandska nadležna tijela ističu da su prvotni vlasnici društva Sjóvá izgubili cijelo ulaganje, a društva Glitnir i Íslandsbanki sudjelovala su u dokapitalizaciji. Osim toga, društvo Sjóvá pridonosi restrukturiranju rezanjem troškova i ponovnim stvaranjem kapitala od zadržane dobiti. Postoji stoga znatna raspodjela opterećenja dioničara društva Sjóvá i samog trgovačkog društva.
- (51) U pogledu potrebe za kompenzacijskim mjerama, islandska nadležna tijela tvrde da dodatne strukturne mjere ne bi trebale biti potrebne, jer je restrukturiranje već dovelo do smanjenja bilance društva Sjóvá za oko 70 % i svako bi smanjenje ulaganja u segmentima osnovnog poslovanja ugrozilo održivost. Islandska nadležna tijela napominju i da se društvo Sjóvá može svrstati u MSP-ove, a da se time dodatno smanjuje potreba za kompenzacijskim mjerama. Završno, tvrde da je prijedlog preuzetih obveza u pogledu ponašanja društva Sjóvá i izmjene propisa primjeren kako bi se ikakvo narušavanje tržišnog natjecanja svelo na najmanju mjeru.

- (52) U očitovanju na primjedbe trećih strana, društava VIS i TM, islandska nadležna tijela uglavnom su uputila na prethodne podneske i dostavila dodatne gospodarske podatke.

7. PLAN RESTRUKTURIRANJA

- (53) Islandska nadležna tijela dostavila su prvi plan restrukturiranja za društvo Sjóvá 3. listopada 2011. Plan je dodatno ažuriran 13. travnja 2012. i 28. svibnja 2013.
- (54) Planom restrukturiranja rješavaju se bitna pitanja održivosti i raspodjela opterećenja, a narušavanje tržišnog natjecanja svodi se na najmanju mjeru. U skladu s planom restrukturiranja, društvo Sjóvá snizit će opći profil rizika svojeg portfelja ulaganja, unaprijediti postupke ulaganja i upravljanja rizikom, poboljšati korporativno upravljanje i povećati profitabilnost.

7.1. Financijske projekcije

- (55) Islandska nadležna tijela dostavila su detaljne financijske informacije i financijske projekcije za društvo Sjóvá do 2016., uključujući osnovni scenarij i tri šok-scenarija. Iako razdoblje restrukturiranja traje samo do kraja 2014., islandska nadležna tijela dostavila su dodatne podatke o planovima za 2015. i 2016. To pomaže Tijelu posebno u procjeni šok-scenarija koji uzimaju u obzir stresne događaje specifične za islandsko tržište s učinkom nakon razdoblja restrukturiranja.
- (56) U sva četiri scenarija pretpostavke za razdoblje od 2013. do 2016. predstavljene su u smislu rasta bruto domaćeg proizvoda (BDP), inflacije, razvoja tržišnog udjela, povrata na indeksirane državne obveznice, prinosa u novcu, premija i alokacija vlasničkog kapitala, kao i pokazatelja potraživanja/premija i troškova/premija društva Sjóvá.

7.1.1. Osnovni scenarij

- (57) U osnovnom se scenariju financijske projekcije temelje na petogodišnjem predviđanju rasta BDP-a i inflaciji islandskog gospodarstva koju je objavio Islandski zavod za statistiku 30. ožujka 2012. i koja je ažurirana na temelju stvarnih rezultata društva Sjóvá i stvarnih podataka o islandskom gospodarstvu u 2012. od 28. svibnja 2013. Osnovnim scenarijem u prvom se redu predviđa umjereni gospodarski rast, smanjenje inflacije i fiksni razvoj kamatnih stopa, kao i postojani tržišni udjeli za društvo Sjóvá.

Osnovni scenarij: pretpostavke

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Rast BDP-a	1,6 %	2,5 %	2,8 %	2,8 %	2,7 %
Inflacija	4,2 %	3,4 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %
Tržišni udjel društva Sjóvá	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Indeksirane državne obveznice	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %
Stvarna stopa prinosa u novcu	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %
Premija rizika vlasničkog kapitala	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %
Alokacija kapitala	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Neto potraživanja/premije reosiguranja	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Neto trošak/premije reosiguranja	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

(58) Projekcije računa dobiti i gubitka, kao i bilanca u osnovnom scenariju, utvrđeni su u tablici u nastavku.

Osnovni scenarij: račun dobiti i gubitka (u milijunima ISK)

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Zarađena premija	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Nastala potraživanja	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Ostali dohodak	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Troškovi poslovanja	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Dobit/gubitci poslovanja osiguranja	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Dohodak od ulaganja	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Dobit prije odbitka poreza i amortizacije	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Amortizacija <i>goodwill</i>	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Dobit prije odbitka poreza	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Porezi na dohodak	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Dobit	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Osnovni scenarij: bilanca (u milijunima ISK)

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Imovina:	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Operativna imovina	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Goodwill	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Ostala nematerijalna imovina	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Porezni odbitak	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Vrijednosni papiri	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Imovina reosiguranja	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Račun potraživanja	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Novac i novčani ekvivalenti	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Ukupna imovina	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Kapital:	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Kapital na početku razdoblja	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Dobit godine	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Dividenda	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Ukupni kapital	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Obveze:	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Tehničke pričuve	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Tehničke pričuve za životno osiguranje	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Računi obveza	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Ukupne obveze	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Kapital i obveze	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

(59) Projekcije glavnih financijskih pokazatelja u osnovnom scenariju predstavljene su u tablici u nastavku.

Osnovni scenarij: ključni financijski pokazatelji

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Usklađena solventnost	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Stopa povrata na vlasnički kapital	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

(60) Na kraju razdoblja restrukturiranja projekcije stope povrata na vlasnički kapital društva Sjóvá doseći će oko [...] % u osnovnom scenariju.

7.1.2. Šok-scenarij „double dip”

(61) Islandska nadležna tijela dostavila su simulaciju „double dip” šok-scenarija. Njegove pretpostavke BDP-a za 2013. do 2016. simuliraju dodatnu recesiju i višu inflaciju. Kao dodatni pritisak, pretpostavlja se da su kamatne stope nepromijenjene, a da premija vlasničkog kapitala postaje negativna. „Double dip”scenarij stoga simulira duboku recesiju u spoju s dodatnim elementima pritiska.

Scenarij „double dip”: pretpostavke

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Rast BDP-a	1,6 %	1,2 %	– 6,6 %	– 4,0 %	2,6 %

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Inflacija	4,2 %	12,4 %	12,0 %	5,4 %	4,0 %
Tržišni udio društva Sjóvá	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Indeksirane državne obveznice	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %
Stvarna stopa prinosa u novcu	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %
Premija rizika na vlasnički kapital	5 %	5 %	- 70 %	- 7,9 %	5 %
Alokacija kapitala	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Neto potraživanja/premije reosiguranja	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Neto trošak/premije reosiguranja	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Šok-scenarij „double dip”: financijski (u milijunima ISK, osim ako nije drukčije navedeno)

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Dobit/gubitci poslovanja osiguranja	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Ukupna dobit	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Usklađena solventnost	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Stopa povrata na vlasnički kapital	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

7.1.3. Šok-scenarij „kontrola kapitala”

- (62) Islandska nadležna tijela dostavila su simulaciju „kontrola kapitala” šok-scenarija. U tom testu na pritisak pretpostavka je da će kontrola kapitala na Islandu biti ukinuta 2014. Slijedom toga, ISK devalvira na svoju trenutnu *offshore* vrijednost koja iznosi oko 30 % manje od službenog tečaja. To se prevodi u rast stope inflacije. Zbog više stope inflacije, rastu pokazatelji gubitka. Stvarnim kamatnim stopama procjenjuje se rast na 6,5 % i da će premija na rizik vlasničkog kapitala doseći - 50 % zbog bijega kapitala.

Šok-scenarij „kontrola kapitala”: pretpostavke

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Rast BDP-a	1,6 %	2,5 %	2,8 %	2,8 %	2,7 %
Inflacija	4,2 %	3,4 %	2,5 %	10,5 %	5 %
Tržišni udio društva Sjóvá	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Indeksirane državne obveznice	2,5 %	2,5 %	6,5 %	6,5 %	6,5 %
Stvarna stopa prinosa u novcu	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %
Premija na rizik vlasničkog kapitala	5 %	5 %	- 50 %	5 %	5 %
Alokacija kapitala	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Neto potraživanja/premije reosiguranja	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Neto trošak/premije reosiguranja	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Šok-scenarij „kontrola kapitala”: financijski (u milijunima ISK, osim ako nije drukčije navedeno)

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Dobit/gubitci poslovanja osiguranja	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Ukupna dobit	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Usklađena solventnost	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Stopa povrata na vlasnički kapital	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

7.1.4. Šok-scenarij „hladna zima II.”

- (63) Islandska nadležna tijela dostavila su simulaciju šok-scenarija „hladna zima II.”. Ovaj šok-scenarij mijenja osnovni scenarij zbog pojave dviju iznimno hladnih zima. Dolazi do znatnog povećanja broja gubitaka (posebno automobilskih nesreća) koji su relativno mali i stoga nisu obuhvaćeni reosiguranjem. Iznos gubitaka pretpostavlja se na 100 % premija.

Šok-scenarij „hladna zima II.”: pretpostavke

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
rast BDP-a	1,6 %	2,5 %	2,8 %	2,8 %	2,7 %
Inflacija	4,2 %	3,4 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %
Tržišni udio društva Sjóvá	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Indeksirane državne obveznice	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %
Stvarna stopa prinosa u novcu	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %
Premija na rizik vlasničkog kapitala	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %
Alokacija kapitala	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Neto potraživanja/premije reosiguranja	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Neto trošak/premije reosiguranja	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Scenarij „hladna zima II.”: financijski (u milijunima ISK, osim ako nije drukčije navedeno)

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Dobit/gubitci poslovanja osiguranja	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Ukupna dobit	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Usklađena solventnost	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Stopa povrata na vlasnički kapital	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

7.1.5. Šok-scenariji: zaključak

- (64) U sva tri scenarija pokazatelji solventnosti i dalje su snažni tijekom cijelog razdoblja restrukturiranja, a društvo Sjóvá bilo bi profitabilno, osim u određenim godinama i navedenim stresnim događajima. Međutim' u skladu s dodatnim podacima o planovima za 2015. i 2016., društvo Sjóvá bi nakon toga brzo nadoknadilo svoju profitabilnost, čak i u tim okolnostima.

7.2. Opis mjera restrukturiranja

- (65) Restrukturiranje društva Sjóvá sastoji se od nekoliko strukturnih i mjera praćenja poslovanja, opisanih u nastavku.

7.2.1. Razdvajanje djelatnosti osiguranja i postupno zatvaranje ulaganja

- (66) Kako je prethodno utvrđeno, glavni problemi koji su doveli do financijskih poteškoća u društvu Sjóvá rezultat su odluka o ulaganjima i međusobnog pozajmljivanja unutar grupe koje je prouzročio bivši vlasnik, društvo Milestone. Društvo Sjóvá, kao rezultat toga, iskusilo je ozbiljne poteškoće povezane sa svojim portfeljem ulaganja. Ključni korak u restrukturiranju društva Sjóvá stoga je bio prijenos djelatnosti osiguranja u ljetu 2009. na novo društvo (kasnije nazvano društvom Sjóvá) i postupno zatvaranje naslijeđenoga portfelja ulaganja.

7.2.2. Promjena korporativnog upravljanja i upravljačkih struktura

- (67) Novi islandski Zakon o djelatnostima osiguranja stupio je na snagu 2010. Zakon uključuje stroža pravila o korporativnom upravljanju i ostalim mehanizmima kontrole unutar društava za osiguranje.
- (68) Relevantne promjene su:
- Direktor osiguravajućeg društva ne može biti direktor nijedne druge financijske institucije ili osiguravajućeg društva. TFN može odobriti iznimke u slučaju društava kćeri.
  - Glavni izvršni direktor ili direktor mora prisustvovati ispitima koje TFN provodi kako bi procijenio kvalifikacije i znanje tih pojedinaca. TFN može odbiti prihvaćanje pojedinaca koji nisu prošli tu procjenu, kao direktora ili glavnih izvršnih direktora osiguravajućih društava.
  - Uprava mora uspostaviti pravila upravljanja, unutarnje kontrole, unutarnje revizije, pravila o financijskoj aktivnosti i postupku te pravila i postupke o bilo kakvoj vrsti pozajmljivanja te pravila i postupke o poslovanju s povezanim stranama.
  - Uprava mora uspostaviti pravila za razmjenu financijskih instrumenata samog trgovačkog društva i svakog pojedinog direktora, glavnog izvršnog direktora i određenog ključnog osoblja trgovačkog društva.
  - TFN uspostavlja pravila koja se mogu primijeniti na bilo koju vrstu programa bonusa koji predstavlja dio paketa unutar osiguravajućih društava.
  - Uprava mora uspostaviti obvezujuća posebna pravila za postupke ulaganja i za vođenje aktivnosti ulaganja ako društvo planira ulagati u bilo kakve financijske instrumente koji nisu uvršteni u kotaciju registrirane burze.
  - Uprava mora uspostaviti obvezujuća pravila za nekretnine koje su planirane jedino kao ulaganje, a ne za vlastitu upotrebu trgovačkog društva.
  - Sva unutarnja pravila u skladu s propisima, kao što je prethodno navedeno, moraju se podnijeti TFN-u na pregled i potvrdu.

- (69) Društvo Sjóvá provelo je relevantne promjene zakonodavstva. U skladu sa zahtjevima novih propisa, uprava društva Sjóvá odlučila je o pravilima u pogledu ulaganja; TFN mora odobriti bilo kakvu izmjenu pravila. Uprava društva Sjóvá uspostavila je i potpisala 4. travnja 2011. pravila o korporativnom upravljanju te ih dostavila TFN-u. Glavni izvršni direktor uspostavio je i potpisao pravila koja definiraju i određuju minimalne kvalifikacije za ključne zaposlenike.
- (70) Osim toga, društvo Sjóvá ustrojilo je u travnju 2010. novu jedinicu „Rizik i analize”. Ta jedinica odgovorna je izravno glavnom izvršnom direktoru, predvodi je kvalificirani aktuar te uključuje još šest zaposlenika. Svrha jedinice je:
- nadležnost za upis i provedbu regulatornih postupaka i postupka bonitetnog nadzora upravljanja rizikom u poslovnim segmentima životnog i neživotnog osiguranja društva Sjóvá,
  - analizirati rezultate izdavanja vrijednosnih papira iz svih kategorija osiguranja koja se obavljaju u društvu Sjóvá,
  - izrađivati izvješća i predlagati izmjene rangiranja tarifa,
  - nadležnost za točno rangiranje tarifa za sve kategorije poslovanja osiguranja,
  - provedba svih postupaka unutar društva Sjóvá koji su povezani s upravljanjem rizikom,
  - analizirati tehničke pričuve u redovitim vremenskim razmacima i biti nadležna za točne pričuve za potraživanja,
  - obavljanje testova na pritisak i vlastite procjene rizika i solventnosti (engl. *Own Risk and Solvency Assessment*, ORSA),
  - nadležnost za primjenu zahtjeva Solventnosti II. i provedbu Solventnosti II. unutar društva Sjóvá,
  - redovito izvješćivanje glavnog izvršnog direktora i uprave o svakom pitanju u pogledu upravljanja rizikom, i
  - komuniciranje i izvješćivanje Tijela za financijski nadzor o svim pitanjima u pogledu upravljanja rizikom, tehničkih rezultata i izvješća u skladu s propisima.
- (71) Završno, uprava je uspostavila odbor za unutarnju reviziju u skladu sa zakonskim zahtjevima.

7.2.3. Ostale mjere održivosti

- (72) Društvo Sjóvá provelo je mjere za povećanje marže u svojem poslovanju s osiguranjem i za smanjenje troškova. Mjere uključuju sniženje plaća, smanjenje troškova marketinga i ostalih operativnih troškova te provedbu strogih pravila za isticanje ponuda osiguranja. Osim toga, trenutačno nema programa kompenzacijskih bonusa za zaposlenike. Završno, društvo Sjóvá nije nastavilo svoje djelatnosti reosiguranja putem kojega je u prošlosti kupilo međunarodni portfelj osiguranja rizika.
- (73) Cilj je mjera posebno osigurati da kombinirana kvota bude niža od 100 %, tj. da poslovanje osiguranja samo po sebi bude održivo bez ulaženja u nepotreban rizik s poslovanjem ulaganja. Kao rezultat mjera, društvo Sjóvá bilo je u mogućnosti popraviti kombiniranu kvotu sa 114,4 % u 2005. na 95,6 % u 2010. U skladu s projekcijama osnovnog scenarija, pokazatelj će ostati niži od 100 % do 2016.

7.3. Preuzete obveze

- (74) Kako je utvrđeno u Prilogu, islandska vlada i društvo Sjóvá preuzeli su obvezu ograničiti cijene ponuda osiguranja za određene korporativne kupce te zabraniti određene aktivnosti kupnje i oglašavanja.
- (75) Islandska nadležna tijela preuzela su i obvezu uvođenja promjena propisa u funkcioniranje tržišta osiguranja, kako je utvrđeno u Prilogu.

II. PROCJENA

1. PRISUTNOST DRŽAVNIH POTPORA

(76) Članak 61. stavak 1. Sporazuma o EGP-u glasi:

„Osim ako nije drugačije propisano ovim Sporazumom, svaka potpora koju dodjeljuju države članice EZ-a, države EFTA-e ili koja se dodjeljuje putem državnih sredstava u bilo kojem obliku, koja narušava ili prijeti narušavanjem tržišnog natjecanja pogodujući određenim poduzećima ili proizvodnji određenih proizvoda nespojiva je s provedbom ovog Sporazuma u mjeri u kojoj utječe na trgovinu između ugovornih stranaka.”

(77) Tijelo će procijeniti i sljedeće mjere, kako je utvrđeno u prethodnoj točki 18.:

1. Država Island pridonijela je dokapitalizaciji društva Sjóvá tako da je dvije obveznice u svojem posjedu prenijela na SAT Holding, vrijednost kojih je neovisni stručnjak procijenio na 11,6 milijardi ISK (oko 76 milijuna EUR) kako bi se upotrijebile kao vlasnički kapital u društvu Sjóvá.
2. Država Island pristala je i unaprijediti vrijednosne papire u obveznicu koju je izdalo društvo Avant iz četvrtog u treći prvenstveni red, kako bi omogućilo doprinos društva Glitnir kapitalu društva Sjóvá. Budući da je obveznica društva Avant izgubila većinu svoje vrijednosti nakon presude islandskog Vrhovnog suda od 16. lipnja 2010., država Island je (putem društva ESI) sklopila 28. srpnja 2010. sporazum o prijenosu imovine. Rezultat je sporazuma da je ESI pridonio stabilizaciji društva Sjóvá s daljnjih 683 do 739 milijuna ISK svojom kupnjom obveznice društva Avant od društva SAT Holding za 880 milijuna ISK.

(78) Te mjere u nastavku će se nazivati „mjere dokapitalizacije”.

1.1. Prisutnost državnih sredstava

- (79) Kako je Tijelo već preliminarno zaključilo u Odluci o pokretanju postupka, jasno je da je prva mjera dokapitalizacije financirana državnim sredstvima koja je osigurala država Island.
- (80) U pogledu druge mjere dokapitalizacije, plaćanje kasnije kupnje obveznice društva Avant od društva SAT Holding izvršila je država Island iz državnih sredstava. Osim toga, unapređenjem vrijednosnog papira društva Glitnir u obveznicu društva Avant smanjila se vjerojatnost da država vrati sredstva od obveznice, a stoga se snizila vrijednost njezina potraživanja. Sniženje je stoga utjecalo i na državna sredstva.
- (81) Tijelo je stoga zaključilo da su državna sredstva bila uključena u obje mjere dokapitalizacije u korist društva Sjóvá.

1.2. Stavljanje pojedinih poduzeća ili proizvodnje određene robe u povoljniji položaj

- (82) Da bi predstavljala državnu potporu, mjera mora određenim poduzećima ili proizvodnji određenih roba dodijeliti selektivnu prednost.
- (83) Cilj mjera dokapitalizacije bio je osigurati da društvo Sjóvá može ispuniti regulatorne minimalne kapitalne zahtjeve, čime će se trgovačkom društvu omogućiti da ostane aktivno u poslovanju osiguranja.
- (84) Islandska nadležna tijela potvrdila su da je država preuzela dio dokapitalizacije poslovanja osiguranja društva Sjóvá, jer društva Glitnir i Íslandsbanki nisu sama imala sredstva za osiguranje kapitalnih zahtjeva, a nije se mogao pronaći nijedan privatni ulagatelj koji bi to učinio. To potvrđuje stajalište Tijela iz Odluke o pokretanju postupka da država Island nije djelovala kao ulagatelj u tržišnom gospodarstvu kada je sudjelovala u dokapitalizaciji društva Sjóvá.
- (85) Tijelo je stoga zaključilo da je mjerama dokapitalizacije dana prednost društvu Sjóvá. Prednost je jasno selektivna, jer su mjere osmišljene kako bi samo društvo Sjóvá ostvarilo korist.

- (86) Element državne potpore odgovara vlasničkom kapitalu koji društvo Sjóvá ne bi dobilo da država nije sudjelovala, tj. početnih 11,6 milijardi ISK koje je pridonijela država Island te dodatni doprinosi društva ESI između 683 i 739 milijuna ISK, u skladu sa sporazumom o prijenosu imovine od 28. srpnja 2010. Tijelo stoga procjenjuje da element potpore iznosi oko 12,3 milijarde ISK.

1.3. **Narušavanje tržišnog natjecanja i utjecaj na trgovinu među ugovornim strankama**

- (87) Mjere dokapitalizacije jačaju poziciju društva Sjóvá u usporedbi s konkurentima (ili potencijalnim konkurentima) u Islandu i u ostalim državama EGP-a. Društvo Sjóvá je poduzeće, kako je prethodno navedeno, aktivno na tržištu osiguranja koje je otvoreno za međunarodno tržišno natjecanje u EGP-u. Dok su islandska financijska tržišta trenutačno dosta izolirana, osobito zbog kontrola kapitala, prekogranična trgovina uslugama osiguranja još uvijek postoji, a to će rasti kada se ukinu kontrole kapitala. Mjere dokapitalizacije stoga narušavaju ili prijete da će narušiti tržišno natjecanje na način da utječu na trgovinu između ugovornih stranaka u smislu članka 61. stavka 1. Sporazuma o EGP-u.

1.4. **Zaključak o postojanju državne potpore**

- (88) Na temelju prethodno navedenog, Tijelo donosi zaključak da mjere dokapitalizacije predstavljaju državnu potporu u smislu članka 61. stavka 1. Sporazuma o EGP-u.

2. POSTUPOVNI ZAHTEJEVI

- (89) U skladu s dijelom I. člankom 1. stavkom 3. Protokola 3., „Nadzorno tijelo EFTA-e obavješćuje se, u roku dovoljnog da podnese svoje primjedbe, o svim planovima za dodjelu ili izmjenu potpore (...). Predmetna država neće primijeniti svoje predložene mjere dok postupak ne rezultira konačnom odlukom”.
- (90) Islandska nadležna tijela nisu unaprijed obavijestila Tijelo o provedbi mjera dokapitalizacije. Tijelo je stoga zaključilo da islandska nadležna tijela nisu poštovala svoje obveze u skladu s dijelom I. člankom 1. stavkom 3. Protokola 3. Dodjela tih mjera potpore bila je stoga nezakonita.

3. SPOJIVOST POTPORE

- (91) Prvo, Komisija napominje kako je neosporno da bi se društvo Sjóvá suočilo sa stečajem bez državne intervencije, jer ne bi bilo u mogućnosti ispuniti regulatorne kapitalne zahtjeve. Društvo Sjóvá bilo je stoga poduzeće u poteškoćama u vrijeme prve mjere dokapitalizacije.
- (92) Tijelo navodi i da islandska nadležna tijela tvrde da su mjere dokapitalizacije u korist društva Sjóvá obuhvaćene odstupanjima utvrđenima u članku 61. stavku 3. točki (b) Sporazuma o EGP-u te ispunjavanju zahtjeve Smjernica Tijela o restrukturiranju.

3.1. **Pravna osnova za procjenu spojivosti: članak 61. stavak 3. točka (b) Sporazuma o EGP-u i Smjernice Tijela o restrukturiranju**

- (93) Dok se državna potpora poduzećima u poteškoćama, kao što je društvo Sjóvá, obično procjenjuje u skladu s člankom 61. stavkom 3. točkom (c) Sporazuma o EGP-u, članak 61. stavak 3. točka (b) Sporazuma o EGP-u dopušta državnu potporu radi „otklanjanja ozbiljnih poremećaja u gospodarstvu države članice EZ-a ili države EFTA-e”.

3.1.1. *Primjenjivost članka 61. stavka 3. točke (b) Sporazuma o EGP-u*

- (94) Kako je prethodno navedeno, islandska nadležna tijela osigurala su početna sredstva potrebna za dokapitalizaciju društva Sjóvá sklapanjem sporazuma o prijenosu obveznica od 8. srpnja 2009.

- (95) Na taj je dan islandsko gospodarstvo još uvijek bilo pod izrazitim utjecajem financijske krize. Najveće komercijalne banke bile su posebno pod prisilnom upravom, vlada je uvela kontrole kapitala, inflacija je dramatično rasla, a Island je morao prolaziti kroz program štednje kao dio uvjeta za *stand-by* aranžman i dobivanje zajma MMF-a. U tom je kontekstu TFN upozorio da bi prepuštanje društva Sjóvá propasti imalo teške posljedice na islandsko gospodarstvo i društvo, uključujući sustavni utjecaj na financijska tržišta ⁽¹⁾.
- (96) Tijelo napominje kako je manje vjerojatno da bi neuspjeh jedinog društva u sektoru osiguranja imao sustavni utjecaj na bankovni sektor. Međutim, u ovom slučaju učinak neuspjeha društva Sjóvá treba procijeniti u kontekstu teške financijske i gospodarske krize na Islandu 2008.–2009.
- (97) Tijelo se slaže s analizom islandskih nadležnih tijela, u skladu s kojom, do vremena kada se ponovno uspostavi povjerenje u financijski sustav, mogući utjecaj takve krize ne bi mogao biti ograničen samo na društvo Sjóvá ili čak na financijski sustav.
- (98) Tijelo stoga smatra da se sudjelovanje države u dokapitalizaciji u srpnju 2009. može smatrati planiranim radi otklanjanja ozbiljnog poremećaja u islandskom gospodarstvu.

3.1.2. Primjena smjernica o restrukturiranju

- (99) Smjernice Tijela o restrukturiranju utvrđuju pravila državnih potpora koje se mogu primijeniti na restrukturiranje financijskih institucija u financijskoj krizi.
- (100) U skladu sa Smjernicama o restrukturiranju, kako bi restrukturiranje financijskih institucija u kontekstu financijske krize bilo spojivo s člankom 61. stavkom 3. točkom (b) Sporazuma o EGP-u, treba:
- voditi prema ponovnom uspostavljanju održivosti društva,
  - uključivati dostatni vlastiti doprinos korisnika (raspodjela opterećenja), i
  - sadržavati dostatne mjere za ograničavanje narušavanja tržišnog natjecanja.
- (101) Tijelo će stoga u nastavku, na temelju plana restrukturiranja koji je dostavilo društvo Sjóvá, procijeniti jesu li ti kriteriji ispunjeni i predstavljaju li prethodno opisane mjere potpore spojivu potporu za restrukturiranje.

3.2. Uspostavljanje održivosti

- (102) Tijelo je utvrdilo sljedeće uzroke poteškoća društva Sjóvá koje su dovele do državne intervencije: i. neprikladne prakse ulaganja; ii. nedovoljno korporativno upravljanje i upravljanje rizikom te iii. nedovoljna profitabilnost proizvoda ulaganja.
- (103) Plan restrukturiranja rješava te uzroke poteškoća, kao i ostale rizične čimbenike društva.

3.2.1. Procjena mjera restrukturiranja – razdvajanje djelatnosti osiguranja i postupno zatvaranje ulaganja

- (104) Prijenos djelatnosti osiguranja društva Sjóvá u novo trgovačko društvo oslobodio je poslovanje osiguranja od rizika koji proizlaze iz naslijeđenoga portfelja ulaganja. Tom je mjerom društvu Sjóvá omogućeno, nakon što bude dokapitalizirano, da ponovno stavi naglasak na poslovanje osiguranja.
- (105) Tijelo smatra da se društvo Sjóvá nakon tog prijenosa više ne suočava ni s kakvim pretjeranim rizikom iz svojega naslijeđenoga portfelja, koji je postupno zatvoren kao zaseban subjekt.

⁽¹⁾ Vidjeti Memorandum TFN-a od 29. lipnja 2009.

3.2.2. Procjena mjera restrukturiranja – unapređenje korporativnog upravljanja i upravljanja rizikom

- (106) Tijelo napominje da je društvo Sjóvá provelo zahtjeve islandskog Zakona o djelatnostima osiguranja, koji je stupio na snagu 2010. te obuhvaća stroža pravila o korporativnom upravljanju i ostale mehanizme kontrole. Mjerama je unaprijeđeno korporativno upravljanje društva Sjóvá i one predviđaju sveobuhvatni nadzor TFN-a, uključujući nadzor polica osiguranja.
- (107) Osim toga, društvo Sjóvá ustrojilo je jedinicu „Rizik i analize” sa znatnim sredstvima radi poboljšanja upravljanja rizikom i nadzora nad poslovanjem te odbor za unutarnju reviziju. I osnovne su politike, npr. o cijenama ponuda osiguranja i polica osiguranja, formalizirane. Redovito se prati poštuju li zaposlenici te politike kako bi se osigurala usklađenost.
- (108) Konačno, Tijelo napominje da su 2009. zamijenjeni glavni izvršni direktor i članovi odbora koje je imenovao bivši dioničar, društvo Milestone.
- (109) Tijelo smatra da su prethodno predložene mjere prikladne za rješavanje neuspjeha u korporativnom upravljanju i upravljanju rizikom koji su pridonijeli financijskim poteškoćama društva Sjóvá.

3.2.3. Procjena mjera restrukturiranja – mjere profitabilnosti

- (110) Tijelo naglašuje mjere koje je provelo društvo Sjóvá za povećanje svoje profitabilnosti u pogledu povećanja marže i smanjenja troškova. Kao rezultat tih mjera, društvo Sjóvá bilo je u mogućnosti znatno poboljšati svoju kombiniranu kvotu i profitabilno voditi svoje poslovanje osiguranja. Planom restrukturiranja predviđena su dodatna poboljšanja profitabilnosti.
- (111) Tijelo smatra da bi mjere trebale omogućiti društvu Sjóvá profitabilnost u poslovanju osiguranja te manje oslanjanje na povrate ulaganja, čime društvo Sjóvá može dokazati razboritiju politiku ulaganja. Istodobno, mjere bi trebale pomoći društvu Sjóvá da ojača svoj vlasnički kapital, a posebno u slučaju nepovoljnih razvoja, uključujući onih koji su simulirani u dostavljenom šok-scenariju.

3.2.4. Procjena financijskih projekcija

- (112) Kako je propisano u točki 13. Smjernica o restrukturiranju, islandska nadležna tijela predvidjela su financijske projekcije koje obuhvaćaju osnovni scenarij i tri šok-scenarija.
- (113) Financijske projekcije predviđene planom restrukturiranja oslanjaju se u osnovnom scenariju na dovoljno razumne i konzervativne pretpostavke. U osnovnom bi scenariju društvo Sjóvá ostvarilo dobit i konsolidiralo kapitalnu bazu tijekom razdoblja planiranja. U osnovnom scenariju projekcija stope povrata na vlasnički kapital društva Sjóvá iznosi oko [...] % na kraju razdoblja restrukturiranja, a čini se da je u skladu s trenutačnim zahtjevima tržišta za industriju. Osim toga, planirana kombinirana kvota društva Sjóvá ostat će ispod 100 %, što pokazuje da će operativno poslovanje osiguranja ostati profitabilno i da se društvo Sjóvá ne mora oslanjati na neprihvatljivo rizičnu strategiju ulaganja kako bi stvorilo dovoljno povrata.
- (114) Tijelo ne osporava da pretpostavke šok-scenarija sadržavaju razinu pritiska dovoljnu za procjenu sposobnosti društva Sjóvá da i dalje ostane solventno. U skladu s rezultatima financijskih projekcija, društvo Sjóvá ostalo bi solventno tijekom cijelog razdoblja planiranja u skladu s trima šok-scenarijima. Tijelo smatra da je time što su dostavljena tri različita šok-scenarija, koja sežu čak i nakon razdoblja restrukturiranja, ojačana robusnost stres testa. Scenarij posebno obuhvaća slučaj dugotrajne gospodarske recesije, kao i ostale čimbenike pritiska koji posebno rješavaju stanje na Islandu (na primjer, kontrole kapitala). Prema bilo kojem od triju šok-scenarija, regulatorni zahtjevi solventnosti ne bi bili povrijeđeni u bilo koje doba tijekom razdoblja planiranja.
- (115) U pogledu prethodnog, Tijelo je zaključilo da financijske projekcije društva Sjóvá dokazuju povratak održivosti društva kako zahtijevaju Smjernice o restrukturiranju. Tijelo napominje i da društvo SF1, privatni ulagatelj, pristaje kupiti kontrolni paket u društvu Sjóvá od države Island. Spremnost privatnog sudionika na tržištu koji želi uložiti znatan iznos u društvo dodatno ohrabruje ovaj nalaz.

3.3. Vlastiti doprinos – raspodjela opterećenja

- (116) Smjernice o restrukturiranju navode da je potrebno osigurati odgovarajući doprinos korisnika kako bi se potpora ograničila na najmanju mjeru te riješilo narušavanje tržišnog natjecanja i moralni rizik. U tom smislu, prvo, troškove restrukturiranja trebalo bi ograničiti, a drugo, iznos potpore trebalo bi ograničiti zahvaljujući znatnom vlastitom doprinosu.
- (117) U vezi s ograničavanjem troškova restrukturiranja, u točki 23. Smjernica o restrukturiranju navodi se da bi potpora za restrukturiranje trebala biti ograničena, kako bi obuhvatila troškove neophodne za uspostavljanje održivosti. Osim toga, u cilju zadržavanja potpore na najnižoj razini, financijske institucije trebale bi prvo upotrebljavati vlastita sredstva za financiranje restrukturiranja. U skladu s tim, troškove povezane s restrukturiranjem ne bi trebala snositi samo država, nego i oni koji su ulagali u instituciju, apsorpiranjem gubitaka pomoću raspoloživog kapitala i plaćanjem primjerenih naknada za državne intervencije.

3.3.1. Ograničenje troškova restrukturiranja

- (118) Dokapitalizacija društva Sjóvá bila je ograničena na ono što je bilo potrebno da se zadovolje regulatorni zahtjevi minimalnoga vlasničkog kapitala, od kojega je država Island samo pridonijela iznosom koji glavni vjerovnici društva Sjóvá, Glitnir i Íslandsbanki, nisu bili u mogućnosti osigurati.
- (119) Prijenosom djelatnosti osiguranja na novi subjekt osigurano je ograničavanje dokapitalizacije na ono što je bilo potrebno za operativno poslovanje osiguranja, a nije obuhvaćalo gubitke od naslijeđenoga portfelja ulaganja.
- (120) Ograničavanje dokapitalizacije na nužni minimum ograničilo je sposobnost društva Sjóvá za natjecanje na tržištu. Osim toga, troškovi iz plana restrukturiranja nemaju za cilj ulazak na nova tržišta ili širenje poslovanja društva Sjóvá na bilo kakav način.
- (121) Zbog toga Tijelo smatra da su provedene prikladne mjere kako bi se ograničio iznos potpore za restrukturiranje.

3.3.2. Raspodjela opterećenja/vlastiti doprinos

- (122) Kako je utvrđeno u točki 24. Smjernica o restrukturiranju, trgovačka društva trebala bi upotrebljavati vlastita sredstva za financiranje restrukturiranja. Osim toga, Tijelo ispituje je li financijski položaj postojećih dioničara u cijelosti ili djelomično razblažen kao rezultat dokapitalizacije.
- (123) Tijelo opaža da je prvotni vlasnik društva Sjóvá pridonio troškovima restrukturiranja. Milestone je posebno izgubio svoj cjelokupni udio u društvu, bez da je primio ikakvu naknadu kada je društvo Glitnir preuzelo društvo Sjóvá. Postupno zatvaranje naslijeđenoga portfelja ulaganja koji sada drži društvo SJE uvest će dodatne gubitke ulagatelja. Te mjere pridonose raspodjeli opterećenja i smanjuju moralni rizik koji je rezultat potpore.
- (124) U pogledu doprinosa troškovima restrukturiranja unutarnjim sredstvima koja je ostvarilo društvo Sjóvá, Tijelo navodi da je društvo Sjóvá provelo mjere za profitabilnost i mjere rezanja troškova. Tim mjerama osigurano je da će društvo Sjóvá stvoriti dovoljan profit kako bi s vremenom ojačalo osnovu vlasničkog kapitala. Tijelo napominje da plan restrukturiranja ne predviđa isplate ikakve dividende do 2014.
- (125) Konačno, država Island bila je u mogućnosti prodati sve svoje dionice u društvu Sjóvá privatnom ulagatelju u razdoblju od samo tri godine i na taj način nadoknaditi gotovo dvije trećine sredstava koja su bila dodijeljena kao državna potpora.
- (126) U pogledu prethodnih mjera, Tijelo smatra da plan restrukturiranja osigurava dovoljnu raspodjelu opterećenja i vlastiti doprinos restrukturiranju.

3.4. Mjera za ublažavanje narušavanja tržišnog natjecanja

- (127) U točki 31. Smjernica o restrukturiranju navodi se da bi kod procjene iznosa potpore i nastalog narušavanja trgovine Tijelo trebalo uzeti u obzir apsolutni i relativni iznos primljene potpore.

- (128) Kako je prethodno navedeno, društvo Sjóvá je primilo državne potpore u iznosu od ukupno oko 12,3 milijarde ISK (oko 77 milijuna EUR). To predstavlja gotovo 80 % deficita u vlasničkom kapitalu u doba početne dokapitalizacije. To pokazuje da je iznos potpore koji je primilo društvo Sjóvá bio relativno visok. Osim toga, društvo Sjóvá bilo bi izašlo s tržišta bez državne intervencije.
- (129) Na temelju tih elemenata, Tijelo je prvo razmatralo strukturne mjere za ublažavanje narušavanja tržišnog natjecanja. Tijelo je posebno procijenilo moguće otuđivanje poslovanja društva Sjóvá sa životnim osiguranjem koje je vodilo društvo kći Sjóvá Life.
- (130) Islandska nadležna tijela predstavila su detaljne podatke o važnosti poslovanja sa životnim osiguranjem za održivost društva Sjóvá. Posebno su naglasila integraciju ove poslovne linije u ponudu proizvoda društva Sjóvá, potražnju kupaca za paketima osiguranja koji uključuju proizvode neživotnog i životnog osiguranja te sposobnost glavnih konkurenata na području neživotnog osiguranja da zadovolje tu potražnju. Na toj osnovi islandska nadležna tijela dostavila su da bi Tijelo trebalo primijeniti načelo da mjere za ograničavanje narušavanja tržišnog natjecanja ne bi trebale kompromitirati perspektivu povratka održivosti, u skladu s točkom 32. Smjernica o restrukturiranju.
- (131) U kontekstu prethodno navedenoga, Tijelo je zaključilo kako ne bi bilo primjereno tražiti da društvo Sjóvá otuđi poslovanje životnog osiguranja.
- (132) U nedostatku strukturnih mjera, Tijelo mora procijeniti mjere praćenja poslovanja.
- (133) Tijelo napominje da je tržišni udjel društva Sjóvá znatno pao od početka financijske krize. Islandska nadležna tijela posebno su naglasila učinak tridesetodnevnog „razdoblja za prijenos” u rujnu 2009. na tržišne udjele, što je omogućilo da se konkurenti približe svim kupcima društva Sjóvá u segmentu neživotnog osiguranja s konkurentnim ponudama. Islandska nadležna tijela tvrde da ta regulatorna mjera rješava neka od narušavanja tržišnog natjecanja.
- (134) Tijelo dodatno napominje da plan restrukturiranja ne predviđa ikakav agresivan rast tržišnog udjela društva Sjóvá, a da su nove politike formiranja cijena i upravljanja rizikom oblikovane tako da osiguravaju da ponude društvo Sjóvá samo za dovoljno profitabilno poslovanje.
- (135) Pored toga, islandska nadležna tijela i društvo Sjóvá obvezali su se na ograničenja u formiranju cijena povezanih s ponudama za određene korporativne kupce za vrijeme razdoblja restrukturiranja, koje sadržava Prilog. Ta preuzeta obveza predviđa dodatno osiguranje od potencijalno agresivnog ponašanja društva Sjóvá na tržištu i svaki gubitak poslovanja osiguranja zbog preuzete obveze pogodovat će konkurentima društva Sjóvá.
- (136) Tijelo napominje da ta preuzeta obveza obuhvaća samo neke kategorije poslovanja osiguranja. Međutim, budući da su razine koncentracije na islandskom tržištu osiguranja visoke, Tijelo smatra da bi sveobuhvatnije ograničenje u formiranju cijena moglo rezultirati ograničenjem učinkovitog tržišnog natjecanja te da je stoga neprikladno.
- (137) Tijelo pozdravlja činjenicu da islandska nadležna tijela preuzimaju obvezu uvođenja izmjena propisa o funkcioniranju tržišta osiguranja, kako je utvrđeno u Prilogu. U skladu s točkama 44.–45. Smjernica o restrukturiranju, predložene promjene povećale bi učinkovitost tržišnog natjecanja i pogoduju otvaranju tržišta i novim sudionicima. Posebno bi olakšala prijelaze kupcima te time pridonijela većoj konkurentnosti među postojećim igračima na tržištu.
- (138) Kako se zahtijeva točkom 40. Smjernica o restrukturiranju, društvo Sjóvá preuzima obvezu zabrane kupnje tijekom razdoblja restrukturiranja, kako je utvrđeno u Prilogu. Zabranom kupnje društvu Sjóvá brani se kupnja ikakvog znatnog interesa u ostalim financijskim poduzećima, a ako je potrebno, dozvoljavaju se ulaganja malih razmjera.
- (139) Konačno, društvo Sjóvá neće upotrijebiti primljenu potporu ili svaku prednost koja iz nje proizlazi za potrebe oglašavanja.
- (140) Tijelo je zaključilo da restrukturiranje predviđa dovoljne mjere za ublažavanje narušavanja tržišnog natjecanja i kako bi se osiguralo da se državna potpora ne upotrebljava na štetu konkurenata koji nisu primili potporu, u skladu s točkom 39. Smjernica o restrukturiranju.

4. ZAKLJUČAK

- (141) Tijelo zaključuje da su mjere dokapitalizacije u korist društva Sjóvá u skladu s provedbom Sporazuma o EGP-u na temelju članka 61. stavka 3. točke (b) Sporazuma o EGP-u.
- (142) Tijelo je zaključilo i da su islandska nadležna tijela nezakonito provela predmetnu državnu potporu i prekršila dio I. članak 1. stavak 3. Protokola 3.,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Mjere dokapitalizacije društva Sjóvá predstavljaju potporu u smislu članka 61. stavka 1. Sporazuma o EGP-u.

Članak 2.

Državna potpora dodijeljena društvu Sjóvá u skladu je s provedbom Sporazuma o EGP-u na temelju članka 61. stavka 3. točke (b) Sporazuma o EGP-u, podložno pridržavanju preuzetih obveza, kako je utvrđeno u Prilogu ovoj Odluci.

Članak 3.

Ova je Odluka upućena Islandu.

Članak 4.

Vjerodostojna je samo verzija ove Odluke na engleskom jeziku.

Sastavljeno u Bruxellesu 10. srpnja 2013.

Za Nadzorno tijelo EFTA-e

Oda Helen SLETNES

Predsjednica

Sverrir Haukur GUNNLAUGSSON

Član Kolegija

—

PRILOG

Preuzete obveze u vezi s poslovanjem društva Sjóvá

Islandska nadležna tijela osiguravaju sljedeće preuzete obveze koje se odnose na društvo Sjóvá:

1. Društvo Sjóvá preuzima obvezu ograničavanja svojih komercijalnih ponuda isticanjem rizika osiguranja na način da neće isticati ponude ispod [...]. Komercijalne ponude definiraju se kao ponude koje obuhvaćaju ukupan račun osiguranja kupca („komercijalne ponude”).
  - Preuzeta obveza primjenjuje se na komercijalne ponude komercijalnim subjektima s godišnjim prometom premije koja prelazi [...] ISK.
  - Preuzeta obveza primjenjuje se na komercijalne ponude ako natječajna dokumentacija ili ostali podatci o izdavanju vrijednosnih papira uključuju povijesne podatke o gubitcima koji prikazuju plaćene i preostale gubitke u razdoblju koje nije kraće od [...] godina.
  - U ocjenjivanju prošlih gubitaka, društvo Sjóvá iz svojih izračuna može izbaciti pojedinačne gubitke koji prelaze [...] predložene ponude premije, kako bi došlo do ravnomjernijih i stabilnijih zaključaka o statističkom gubitku.
2. Društvo Sjóvá preuzima obvezu održavati iste ili više razine premija kod obnavljanja pojedinačnih računa osiguranja ako iskustvo povijesnog gubitka (izračunani pokazatelj tehničkog gubitka) prelazi [...] % premija.
  - Preuzeta obveza primjenjuje se na obnavljanje korporativnih računa, ali povijest gubitka mora prelaziti [...] godina.
  - Kod ocjenjivanja iskustva prošlih gubitaka, društvo Sjóvá može odrediti gornju granicu pojedinih gubitaka na [...]. Svrha je dolaženje do ravnomjernijeg i stabilnijeg zaključka o statističkom gubitku.
3. Društvo Sjóvá neće kupovati više od [...] % dionica kreditnih institucija i investicijskih društava (kako je definirano Direktivom 2004/39/EZ od 21. travnja 2004. o tržištima financijskih instrumenata), društava za osiguranje ili reosiguranje. Društvo Sjóvá može, nakon što pribavi odobrenje Tijela, kupovati dodatna poslovanja, a posebno ako je kupnja prijeko potrebna kako bi se osigurala financijska stabilnost ili učinkovito tržišno natjecanje.
4. Društvo Sjóvá neće upotrebljavati dokapitalizaciju ili ikakvu kompetitivnu prednost koja na ikakav način proizlazi iz dokapitalizacije za potrebe oglašavanja.

Preuzete obveze traju do 31. prosinca 2014.

Preuzete obveze u vezi s propisima

U cilju unapređivanja mobilnosti kupaca na islandskom tržištu osiguranja, islandska nadležna tijela preuzimaju sljedeće obveze:

- Islandsko Ministarstvo financija i gospodarstva imenovat će skupinu stručnjaka koja će imati mandat za pregled odredbi Zakona br. 30/2004 o ugovorima o osiguranju koje se odnose na mobilnost kupaca, a posebno u odnosu na nedavne izmjene norveškog Zakona o ugovorima o osiguranju, na kojem se temelji islandsko zakonodavstvo, i danski Zakon o financijskom poslovanju. Skupina stručnjaka nalaze predstavlja najkasnije 31. prosinca 2013. i ispituje moguće posljedice izmjene odredbi povezanih s otkazivanjem ugovora o osiguranju od strane pojedinaca kod prijenosa poslovanja između osiguravajućih društava, kako bi se olakšala promjena kupaca i promicalo tržišno natjecanje na tržištu osiguranja.
- Ako nalazi skupine stručnjaka budu da bi takve odredbe koristile funkcioniranju islandskog tržišta osiguranja, izmjene Zakona o ugovorima o osiguranju dostavljaju ministru financija i gospodarstva kao nacrt prijedloga zakona. Ministarstvo je naklonjeno promicanju promjena koje bi trebale dodatno udovoljiti mobilnosti kupaca na tržištu osiguranja. Nakon primitka nalaza skupine stručnjaka, ministar će, osim ako je drukčije prihvatljivo obrazloženo, tijekom 2014. predstaviti nacrt prijedloga islandskom Parlamentu na temelju nalaza skupine stručnjaka.